

R. III 369

PRIMA CASSĂ DE PĂSTRĂRE DIN TIMIȘOARA

Exercitiul LXXX

1925

R III 369

E. O.

PRIMA CASSĂ DE PĂSTRARE DIN TIMIȘOARA

CAPITAL VĂRSAT . . . Lei 30,000.000.—
REZERVE Lei 6,028.738.62

DAREA DE SEAMA A DIRECȚIUNEI

ȘI

BCU Cluj / Central University Library Cluj

RAPORTUL COMISIUNEI DE SUPRAVEGHERE

CĂTRE

ADUNAREA GENERALĂ ORDINARĂ A
ACȚIONARILOR DIN 28 FEBRUARIE 1926

Bibl. Univ. Cluj.
Nr. 1337 1926

EXERCITIUL 1925

PRIMA CASSĂ DE PĂSTRARE DIN TIMIȘOARA

FONDATĂ LA 1845

PREȘEDINTELE INSTITUTULUI:

Augustin Pacha
administrator apostolic

DIRECȚIUNEA:

Vicepreședinte: *Adam Stachler*

MEMBRII:

Constant. C. Georgescu
Dr. Petru Ișțfan
Rudolf Jahner
Ludovic Kayser
Iuliu Kimmel

Adam Martin
Constantin C. Neamțu
Dr. Nestor Porumb
Dr. Ignăție Róna

Benjamin Skóday
Augustin M. Stolz
Emil Szilárd
Francisc Weismayr
Ioan Wilhelm

Director general:

Ioan Probst

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Directori:

Dr. Francisc Csendes

Bucur Vidrighin

COMISIUNEA DE SUPRAVEGHERE:

Dr. Géza Lichtscheindl
președinte

Virgil Popoviciu

Stefan Fiedler

Dumitru Sbenghe

Armin Ungar

COMITETUL:

Francisc Blaskovics
Iosif Bonn
Dr. Sigismund Braun
Dr. Izidor Baumann
Iosif Butschek
Ioan Chmel

Dr. Bela Engels
Bela Fiátska
Samuel Grünbaum
Bela Henn
Alexandru Klemann
Dr. Victor Mrazek
Ludovic Rieger

Stefan Steigüber
Eduard Stumpfoll
Dr. Emeric Telbisz
Emeric Varga
Leonard Walzer
Armin Winkler

ORDINEA DE ZI

— LA 28 FEBRUARIE 1926 —

1. Deschiderea președintelui.
2. Darea de seamă a Direcțiunii asupra gestiunii exercițiului anului 1925 și bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1925.
3. Raportul Comisiunii de Supraveghere și descărcarea Direcțiunii și Comisiunii de Supraveghere de gestiunea lor.
4. Distribuirea beneficiului.
5. Modificarea statutelor.
6. Completarea Direcțiunii.
7. Eventuale propuneri.

Domnilor Acționari,

Avem onoare a vă prezenta darea de seamă asupra anului jubilar, anul al 80-lea de gestiune al Institutului D-v. Institutul D-v. totdeauna a căutat să-și îndeplinească demn misiunea sa înaltă național-economică, ceace ne îndreptățește să privim cu satisfacțiune și mândrie asupra trecutului nostru de opt decenii. Asupra rezultatelor și dezvoltării sale puternice fac dovadă vie monografia scrisă cu ocazia jubileului de 50 ani precum, și darea de seamă prezentată asupra anului de gestiune al 75-lea.

Cu această ocazie vă vom reaminti pe scurt rezultatele celor din urmă 5 ani, deoarece Institutul D-v. în timpul acesta a trecut prin o astfel de transformare care pentru totdeauna a stabilit direcția dezvoltării și activității sale. Direcțiunea D-v. dela început a căutat mijlocul de-a se încadra în mod corespunzător în viața economică a noiei noastre patrii și de-a realiza legătura, iar apoi o strâsă comunitate de interese cu capitalul vechiului Regat. De aceste principii a fost condusă și Adunarea Generală din 1924, atunci când a hotărât urcarea capitalului social dela 12,000.000.— la 30,000.000.— Lei. Urcarea capitalului social s'a efectuat în parte încă în anul 1924, iar restul în anul de gestiune expirat, când Banca Comerțului din Craiova a achitat în întregime acțiunile ce a semnat și acest fapt constituie evenimentul cel mai important al ultimului an de gestiune expirat. De-acum înainte facem parte din comunitatea de interese a Băncii Comerțului din Craiova, care constituie baza cea mai sigură a dezvoltării noastre viitoare. Aceasta o dovedește în mod elocvent cifrele de mai jos, cari, de atunci de când a intervenit această comunitate de interese, prezintă adeverate salturi:

Capitalul social:	la finea anului 1920		Lei	12,000.000.—
	" " " 1924		"	20,000.000.—
	" " " 1925		"	30,000.000.—
Depuneri spre fructificare:	la finea anului 1920		Lei	40,591.673·56
	" " " 1921		"	53,375.776·83
	" " " 1922		"	62,330.151·23
	" " " 1923		"	65,576.032·70
	" " " 1924		"	111,556.273·69
	" " " 1925		"	200,297.011·05
Portofoliul de Efecte scontate:	la finea anului 1920		Lei	5,885.893·75
	" " " 1921		"	10,994.807·61
	" " " 1922		"	21,929.956·25
	" " " 1923		"	23,800.550.—
	" " " 1924		"	29.323.155·17
	" " " 1925		"	65,977.451·16

Debitori în Conturi Curente:	la finea anului 1920		Lei	28,185.407·42
	" " " 1921		"	35,076.839·50
	" " " 1922		"	28,360.665·75
	" " " 1923		"	36,658.905·99
	" " " 1924		"	99,751.930·82
	" " " 1925		"	214,509.210·22
Activul Bilanțului:	la finea anului 1920		Lei	73,354.314·65
	" " " 1921		"	85,445.770·94
	" " " 1922		"	98,027.100·97
	" " " 1923		"	110,297.898·48
	" " " 1924		"	192,278.981·62
	" " " 1925		"	334,546.710·02
Circulația Cassei:	în anul 1920		Lei	409,967.325·20
	" " 1921		"	547,069.081·18
	" " 1922		"	1.460,384.340·03
	" " 1923		"	1.294,541.785·12
	" " 1924		"	2.381,094.242·82
	" " 1925		"	4.165,187.597 04
Circulația Generală:	în anul 1920		Lei	1.315,721.114·80
	" " 1921		"	1.780,644.330 96
	" " 1922		"	3.537,068.331·20
	" " 1923		"	3.435,312.444·22
	" " 1924		"	10.950,473.609 18
	" " 1925		"	19.285,228.346·34

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Desvoltarea frumoasă viitoare a Institutului Dv. și ajungerea ei la o astfel de înălțime cum nu a fost nici în trecut o așteptăm nu numai dela sprijinul institutului nostru mamă, ci și dela refacerea economică și financiară a Țării noastre, care din zi în zi tinde a se apropia de normalizare. Politica de consolidare economică a guvernului, bugetele echilibrate, bilanțul comercial activ, încetarea inflației, consolidarea datoriilor interne și externe ale statului, au creat condițiunile prielnice pentru stabilizarea leului și înflorirea vieții noastre economice. Cu bucurie constatăm, că această consolidare economică a Țării noastre a fost observată și comentată în articole elogioase și de presa străină. O apariție și o consecință a acestei consolidări — nu numai la noi ci și în străinătate — este că întreprinderile de conjunctură, lipsite de rădăcini tari economice, înființate în timpul războiului și după război, își pierd dreptul la existență și vor trebui să dispară. Dispariția întreprinderilor între astfel de împrejurări produc de regulă pierderi, pentru întâmpinarea cărora totdeauna trebuie să fim bine pregătiți. Vă putem asigura, Domnilor acționari, că în urma rezultatelor frumoase obținute în anul de gestiune expirat institutul Dv. poate privi cu încredere viitorul și este la adăpost față de orice eventualitate ce ar putea urma și într'un an de criză.

Desvoltarea unor ramuri de operațiune în anul expirat s'a arătat prin cifrele comunicate mai sus.

Cu deosebită satisfacție putem înregistra faptul că depunerile noastre în anul expirat, cu toată criza grea de numărare, nu numai că n'au suferit nici o reducere, ci din contră aproape s'au dublat, iar numărul deponenților s'a înmulțit dela 6176 la 6616. În ramura aceasta a activității noastre ocupăm un loc de frunte în rândul bănciilor din localitate.

Plasamentul în Imprumuturi ipotecare și comerțul cu scrisurile funciare am căutat și pe mai departe a-l reduce și astfel se explică, că:

Imprumuturile ipotecare cu scrisuri funciare au scăzut:

dela Lei 7,629.103·41 la Lei 5,870.428·64

Imprumuturile în numărare:

dela Lei 2,265.810·79 la Lei 1,361.714·89

iar Scrisurile funciare rămase în circulație:

dela Lei 7,378.950— val. nom. la Lei 6,554.800— val. nom.

Plusul ce se arată la scrisurile funciare provine din achitățile de împrumuturi ce s'au făcut la finea anului și care se va egala prin cumpărări de scrisuri funciare, sau tragerea lor la sorți.

Portofoliul de efecte scontate și plasamentele în Conturi Curente au crescut în mod corespunzător în urma nouilor capitaluri proprii și străine care ne-au stat la dispoziție și în special portofoliul de efecte scontate prezintă o urcare de 125%. La plasamente totdeauna am avut în vedere mobilitatea și în cursul anului întreg nici când nu am simțit lipsa de numărare, ci în totdeauna ne-au stat capital la dispoziție în abundență, mulțumită institutului nostru mamă, Banca Comerțului din Craiova. Credit de reescont am avut dela Banca Comerțului și dela Banca Națională a României, față de care ne facem o datorie de recunoștință mulțumind și cu această ocazie atât Centralei Băncii Naționale, cât și Sucursalei din localitate, precum și conducătorilor ei pentru valorosul concurs ce ni-l'au dat cu multă bunăvoință.

Acțiuni și Afiliațiuni: În cursul anului expirat am afiliat Institutul de Credit și Economii din Deta, preluând 40% din totalul acțiunilor cu ocazia urcării de capital. Atât acest Institut, precum și celelalte afiliațiuni: Banca Poporală din Timișoara, Institutul de Credit și Economii, Timișoara-Fabrică și Banca Comercială și Industrială din Oravița au realizat beneficii frumoase potrivit așteptărilor noastre.

În cursul anului expirat am desfăcut cu beneficii stocul de acțiuni ce am deținut dela Cassa de Păstrare din Mодоș, deoarece sediul acestei instituțiuni a trecut în străinătate în urma trecerii localității Mодоș la Iugoslavia.

În cursul anului expirat am făcut o participare însemnată industrială la Fabrica de Ciorapi „Jaquard” preluând jumătate din acțiuni cu ocaziunea transformării acesteia în societate pe acțiuni și finanțând întreprinderea. Această întreprindere ne îndreptățește la cea mai frumoasă speranță și o sprijinim din toate puterile. Consiliul de Administrație se compune în parte preponderentă din membrii Direcțiunei ns. și din Directorii ns.

Diferite chestiuni: Dl Enric Baader, referindu-se la vârsta Dsale înaintată și la situația sănătății Dsale sdruncinate, și-a prezentat demisia atât ca membru în Direcțiune cât și ca președinte al Direcțiunii. Direcțiunea cedând înaintea motivelor aduse, deși cu durere a constatat retragerea Dlui Enric Baader, dela acea Instituție de care o muncă și dragoste de decenii l-a legat, a luat la cunoștință demisia Dsale și a hotărât, că în semn de stimă și recunoștință nu va completa demnitatea de președinte până la prima ședință a Direcțiunei, ce se va ține după Adunarea Generală de azi. Pentru serviciile Dsale prețioase cari le-a adus Instituții Dvs. prin cunoștințele sale, prin bogata și nesecata sa experiență de viață și cu munca sa desinteresată și neobosită, îi aducem și cu aceasta ocazie mulțumirile și omagiile noastre.

Direcțiunea institutului Dv. a hotărât în semn de pioasă amintire atât față de reposatul președinte al Direcțiunii Dvs., Ferdinand Lui, meritele căruia le-am arătat în darea de seamă a anului trecut, cât și ca recunoștință și un semn de mulțumire vizibilă și permanentă față de Dl Enric Baader, să li-se picteze portretele ambilor pentru a fi păstrate în sală adunării noastre generale, ceea ce s'a și întâmplat.

În cursul anului prezent nemiloasa moarte ne-a răpit din mijlocul membrilor Direcțiunii Dv. pe Dl Emil Szilárd, fost șef inginer al orașului Timișoara în penziune, care cu munca sa desinteresată și fără preget și-a câștigat merite neperitoare și și-a asigurat veșnica noastră recunoștință.

Membrii în Comitetul executiv sunt de prezent Dnii: Adam Stachler, Iuliu Kimmel și Benjamin Skoday, iar proxima ședință a Direcțiunii va fi chemată a proceda la alegerea noului Comitet.

Modificarea statutelor luate în ordinea de zi se referă la chestiuni de organizație internă și va forma obiectul discuțiilor Dv.

Cu ziua de azi expiră mandatul Dlor Rudolf Jahner, Augustin M. Stolz și Constant. Georgescu. Căvenita alegere nouă a fost luată la ordinea de zi.

Distribuirea profitului net: Beneficiul net ce arătăm pe exercițiul expirat este de Lei 2,822.270.72.

În înțelegere cu Comisiunea de Supraveghere propunem, Domnilor Acționari, ca acest beneficiu să se întrebuițeze în modul următor:

Beneficiul net pe anul 1925 este de	Lei 2,822.270.72
10% Fondului de rezervă conform statutelor	Lei 282.227.—
15% tantiema Direcțiunii și funcționarilor	„ 423.340.50
Onorariu Comisiunii de Supraveghere	„ 20.000.— „ 725.567.50
	Lei 2,096.703.22
la care se adaugă reportul din 1924	„ 270.881.70
	<u>Total . . . Lei 2,367.584.92</u>

stă la dispoziția Onor. Adunării Generale.

Din această sumă să se distribue :

1. Dividendă pe anul 1925 după 33.334 acțiuni îndreptățite la dividend á 65.— Lei, din care sumă impozitul este a se reține	Lei 2,166.710.—
2. Pentru scopuri de binefacere	„ 25.000.—
3. Pentru sporirea fondului de pensii	„ 100.000.—
4. A se reporta pe anul viitor	„ 75.874.92
	<u>Total . . . Lei 2,367.584.92</u>

În fine vă rugăm, Domnilor Acționari, să binevoiți a primi propunerile noastre, a lua la cunoștință darea noastră de seamă și a ne da descărcarea pe exercițiul 1925.

Timișoara, la 28 Februarie 1926.

Direcțiunea.

RAPORTUL COMISIEI DE SUPRAVEGHERE

Domnilor Acționari,

Conform Statutelor și prescripțiilor Codului de Comerț avem onoare a vă face cunoscut, că am examinat Bilanțul general și Contul de Profit și Pierdere încheiate la 31 Decembrie 1925, ce vi-se supune spre aprobare de către Direcțiune și le-am găsit în concordanță cu registrele băncii.

În cursul anului am făcut dese inspecțiuni cassei, portofoliului, valorilor, garanțiilor și le-am găsit toate în regulă și în conformitate cu registrele contabilității, pe care deasemenea le-am găsit totdeauna la zi și perfect de bine ținute.

Acestea fiind constatările noastre, vă rugăm, Domnilor acționari, să binevoiți a aproba Bilanțul general și Contul de Profit și Pierdere încheiate la 31 Decembrie 1925, astfel cum vi-se prezintă de către Direcțiune și a da cuvenita descărcare de gestiunea sa pe anul 1925 atât Direcțiunii, cât și nouă.

COMISIA DE SUPRAVEGHERE
a Primei Casse de Păstrare din Timișoara:

ss. G. LIHCTSCHINDL
președinte.

ss. S. FIEDLER

ss. V. POPOVICIU

ss. D. SBENGHE

ss. A. UNGAR

BILANȚUL GENERAL
ȘI
CONTUL PROFIT ȘI PIERDERE

EXERCITIUL 1925

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BILANȚUL

încheiat la 31

ACTIV

	Lei	bani	Lei	bani
Cassa:				
numărar	28,792.193	18		
monete străine	766.050	46	29,558.243	64
Disponibil la bănci	71,678.255	40		
Conturi curente debitoare	142,830.954	82	214,509.210	22
Efecte scontate în portofoliu	50,252.451	16		
Efecte reescontate	15,705.000	—	65,957.451	16
Imprumuturi pe ipoteci:				
cu scrisuri funciare	5,870.428	64		
în numărar	1,361.714	89	7,232.143	53
Participațiuni			3,460.000	—
Efecte publice și diverse acțiuni	6,614.704	31		
Efectele fondului pentru asigurarea scrisurilor fonciare	1,500.475	—		
Efectele fondului de pensii	716.250	—	8,831.429	31
Scrisuri funciare proprii în portofoliu			191.250	—
Imobilul institutului			894.106	88
Diverse conturi			3,912.875	28
Inventar descris				
			334,546.710	02

GENERAL

Decembre 1925

PASIV

	Lei	bani	Lei	bani
Capital social			*) 30,000.000	—
Rezerve	5,218.785	91		
Fond de pensii	809.952	71	6,028.738	62
Depuneri spre fructificare cu carnete și în cont-curent			203,019.723	05
Conturi curente creditoare			62,718.398	31
Scrisuri funciare în circulație			6,554.800	—
Scrisuri funciare eșite la sorți			261.500	—
Angajamente pentru efecte reescontate			15,705.000	—
Diverse conturi			3,708.919	46
Dividende nereclamate			190.462	50
Cupoane de scrisuri funciare nereclamate			350.919	71
Dobinzi cuvenite anului 1926			2,915.095	95
Beneficiu net			3,093.152	42
			334,546.710	02

*) Lei 10,000.000— s'a vărsat la 31 Decembre 1925.

ss. I. PROBST
director general.

ss. Dr. F. CSENDES
director.

ss. B. VIDRIGHIN
director.

DIREC-

ss. A. STACHLER
vicepreședinte.

ss. C. GEORGESCU

ss. Dr. P. IȘTFAN

ss. A. MARTIN

ss. C. C. NEAMȚU

ss. Dr. N. PORUMB

ss. F. WEISMAYR

Verificat și găsit

COMISIUNEA DE

ss. Dr. GH. LICHTSCHEINDL
președinte.

ss. S. FIEDLER

Pentru contabilitate:
ss. O. KRATOCHVIL
subdirector, expert contabil.

ȚIUNEA:

ss. R. JAHNER

ss. L. KAYSER

ss. J. KIMMEL

ss. Dr. I. RÓNA

ss. B. SKODAY

ss. A. M. STOLZ

ss. J. WILHELM

conform cu registrele:

SUPRAVEGHERE:

ss. V. POPOVICIU
expert contabil.

ss. D. SBENGHE
expert contabil.

ss. A. UNGAR

FRAȚII CSENDES
TIMIȘOARA 6486b

BCU Cluj / Central University Library Cluj